

KULTURNÍ ROČENKA

město Dačice

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013
Gemeinsam mehr erreichen. Společně dosáhneme více.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Vážení spoluobčané, rok 2014 už je v plném proudu a nové události a zážitky vytěsňují ty nedávno minulé. Rok 2013 jsme nazvali rokem oslav. Rokem, kdy si město připomínalo 830 let od první písemné zmínky o Dačicích a také 170 let od vynálezu výroby kostkového cukru.

Ruku v ruce s těmito dvěma výročími jsme ale po celý rok slavili i výročí další, pro lidi žijící v Dačicích neméně významná a důležitá. Sto dvacet let trvání slavilo městské muzeum a městská knihovna, dvacetiny slavil výborný Tyláček, patnáctiny skvělý Kvítek. Dvacet let uplynulo od založení městské policie, třicet let už

navštěvují děti mateřskou školu Za Lávkami, deset let jsou Dačice tzv. malým okresem...

Pojďme si na následujících stránkách některé akce připomenout. Ty, které se k výročí přímo vázaly, ale také ty, které k našemu městu už patří a můžeme je nazývat tradičními. Na jejich zajištění

a průběhu se podílely stovky dačických obyvatel.

Děkuji vám všem, kteří jste jakoukoliv měrou přispěli k jejich realizaci a pomohli tak našemu městu prožít aktivní, zajímavý a radostný rok 2013.

Vlastimil Štěpán,
starosta

V lednu odstartovaly první soutěže pro veřejnost: 1/ Mé toulky za zvěří

Městské lesy Dačice uspořádaly pro žáky dačických škol soutěž Mé toulky za zvěří.

Že se v Dačicích rodí výtvarné talenty, nedokázalo jen místní kolo.

Kreslíři a malíři z Dačic zabodovali i v okresním kole. A co víc - hned dvě děvčata stanula na stupních vítězů v kole republikovém! První místo získala s obrázkem Uhrančivý soví pohled Kristýna Píšová a třetí místo patřilo Vendule Bastlové a její práci s názvem U mámy (obě ze ZŠ Komenského).

3D Kino Dačice

Ve středu 9. ledna zahájilo v upravených prostorách komorního sálu MĚKS pravidelné promítání kino vybavené moderní digitální technologií.

O tom, že si získalo své příznivce a diváky svědčí jeho návštěvnost. V roce 2013 to bylo 6 990 diváků, kteří viděli celkem 149 projekcí.

2/ Zimní radovánky na Dačicku

Fotografická soutěž Zimní radovánky na Dačicku přinesla zajímavé a milé snímky. Jistě si vzpomínáte, že zima byla v loňském roce téměř nekonečná. Ještě o velikonočních fotografových posílali veselé záběry s tradičními sněhuláky, ale i s ohromnými sněhovými kraslicemi.

Vyhlášení vítězů se uskutečnilo v rámci Dačického cukrování. Mezi nejúspěšnější fotografy se na základě hlasování veřejnosti zařadili Eliška Peníšková, Natálie Hotařová, Milan Čermák, Miloslav Fiala a Vlastimil Novák.

Co by byl únor bez masopustu

Za hezkého slunečného počasí se v neděli 3. února uskutečnila v pořadí již sedmá masopustní obchůzka městem. První zastávka průvodu maškar byla před radnicí, kde pan purkmistr povolil konání masopustního reje a pak se všichni za doprovodu nezbedné hudby Ládi Vlasáka vydali kolem náměstí.

Cestou je čekalo několik zastávek s občerstvením a v závěru nechybělo ani veselé představení na scéně Pod Lipkami, po kterém už následovalo tradiční pochování basy. Tím skončilo období veselí a hodování a nastalo čtyřicetidenní období předvelikonočního půstu.

Městská policie oslavila dvacáté výročí

Připomenutí dvaceti let od založení městské policie proběhlo po dvou liniích. Ta oficiální se konala už v lednu. Na radnici se setkali s představiteli města strážníci v aktivní službě, ale i ti, kteří výkonem služby prošli v minulých letech. Společně si připomněli zajímavé mezíčky, které se v její dvacetileté historii udály.

Druhou etapou oslav byla střelecká

soutěž, která se uskutečnila 24. května. Dačičtí strážníci na ní pozvali své kolegy z Moravských Budějovic, Tábora, Chotěboře, Třebíče, Jihlavy, příslušníky PČR z Dačic a střelce z Telče. MP Dačice reprezentovali strážníci Stanislav Zelenka, Miloš Novák a František Šindelář. Nejlépe se z nich mezi jednotlivci umístil Šindelář, který obsadil 7. místo.

Dačický datel – soutěž v psaní na klávesnici pro všechny

Žáci základní školy v ulici B. Němcové dosahují dlouhodobě vynikajících výsledků v psaní na počítači, za což vděčí nejen své šikovnosti a talentu, ale také paní učitelce Aleně Pízové, která je hlavní propagátorkou této disciplíny na škole.

Pod jejím odborným vedením pravidelně obsazují přední místa v celostátním žebříčku jednotlivců a škol. V rámci výročí města nabídla škola možnost poměřit si rychlost a přesnost v psaní také

veřejnosti.

Do soutěžení se od února zapojilo 66 „závodníků“. V kategorii žáků se na 1. místě umístila žákyně školy Tereza Kupcová, mezi juniory byl nejlepší bývalý žák ZŠ B. Němcové Jakub Dvořák, který se stal zároveň absolutním vítězem. Úspěšní soutěžící dostali ceny při slavnostním vyhlášení 21. června z rukou ředitelky školy Ireny Tomandlové a starosty města Vlastimila Štěpána.

Zdeněk Troška navštívil Dačice v přestrojení za krále

V pátek 15. března se na Palackého náměstí konala dopolední část Pohádkového dne se Zdeňkem Troškou, který do Dačic přijel v doprovodu královny (Veronika Žilková), dobrého vojáka Švejka (Přemek Kubišta) a bezpočtu čertů, vodníků a víl.

Tradiční chleba a sůl na uvítanou nahradily jednohubky s pomazánkou paní Aleny Štěbetákové, jejíž recept vyhrál soutěž při vernisáži výstavy Pohádkového království, která se konala v únoru jako předvoj královské návštěvy.

Ačkoliv setkání příliš neprálo počasí, před radnicí se sešly stovky dětí i dospělých. Mnohým pak byly odměnou za čekání v třesnutém mrazu podpisy hlavních aktérů nebo společné foto se Zdeňkem Troškou.

23. března jsme v Dačicích rozsvítili tmu

V rámci oslav 830. výročí města se Dačice připojily k celosvětovému happeningu Hodina Země. Za mrazivé sobotní noci zhasla světla na Palackého náměstí i osvětlení zdejších památek. Hromadné zhasnutí mnoha miliónů světel po celém světě je symbolickým gestem obyvatel planety, kteří si uvědomují závažnost klimatických změn. Příjemné setkání při svíčkách zpestřila ohňová show.

Žáci a studenti slavili výročí sportem

Myšlenky „ve zdravém těle – zdravý duch“ se drží již dlouhé roky žáci a učitelé na ZŠ B. Němcové. K výročí města uspořádali turnaje pro žáky ve florbalu a přehazované. K zápolení pozvali žáky ZŠ Komenského. Všichni mladí sportovci ze sebe během soupeření vydávali maximum a opět dokázali, že v osm set třicet let starých Dačicích je spousta mladých a nadějných sportovců.

Dny Země a první farmářské trhy v Dačicích měly úspěch

Kampaň Dny Země na Dačicku přinesla obyvatelům série zajímavých akcí. Byla zaměřena na podporu pozitivního vnímání přírody a jejího nenahraditelného vlivu na náš život. Žáci a studenti dačických škol vyrazili do ulic s pytlíky na odpadky a s odhodláním důkladně své okolí uklidit. K akci se připojila tradičně mateřská škola Za Lávkami, firma .A.S.A. a krásu vzácných rostlin na Dačicku objevovali účastníci floristické vycházky.

V sobotu 13. dubna zaplnily náměstí stovky lidí, kteří si nechtěli nechat ujít dačický premiérový Farmářský trh. V době, kdy jsou tyto prodejní akce mimořádně populární, si u nás jejich realizaci vzali na starost členové týmu Zdravého města Dačice. Vynaložené úsilí všech pracovníků se vyplatilo. K té správné atmosféře přispělo i jarní počasí. Během dopoledne prodala více než dvacítko prodejců téměř všechno zboží. Trhy měly velice kladný ohlas, a tak hned po jejich skončení už se začalo pracovat na přípravě těch dalších, které proběhly na podzim.

O Dačicích se v létě mluvilo i na Islandu

V duchu hesla „jeden za všechny, všichni za jednoho“ začala trojice přátel Jiří Čeloud, Matěj Mikšíček a Jan Havel na jaře chystat odvážnou výpravu, kterou nazvali Expedition Iceland 2013.

Jejich jedinými dopravními prostředky byla handbiky. Tato výprava byla mj. unikátní i v tom, že doposud tento největší evropský ostrov žádný vozíček kolem

dokola neobjel.

Město Dačice expedici mladých nadšenců podpořilo finančním příspěvkem. V létě jsme pak mohli na facebooku a v tisku sledovat zprávy z cest. Po návratu cestovatelé uspořádali přednášky a besedy pro žáky a studenty nejen dačických škol, setkání s veřejností proběhlo i ve 3D Kině.

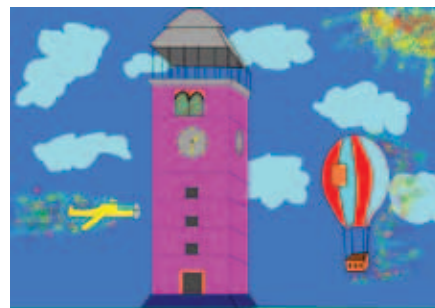

Dačické kejklování nabídlo osm skvělých představení

Už potřinácté se sešly na začátku března v sále MěKS amatérské soubory usilující o postup na celostátní divadelní přehlídky. Dle mínění poroty byl ročník 2013 jedním z nejkvalitnějších ze všech dosažitelných. Soubory z Tábora, Brna, Počátek, Písku, Českých Budějovic, Strakonice a Českého Krumlova předvedly divákům skvělá představení. Příjemné zázemí všem hercům zajistili zaměstnanci MěKS a členové souboru Tyl, bez kterých by nebylo možné tak kvalitní a náročnou akci zrealizovat.

Výtvarné a literární soutěže ZŠ Komenského

Zatímco „nová“ škola připravila k oslavě dačických výročí sportovní soutěže, „stará“ škola dala příležitost výtvarným a literárním talentům.

V dubnu vyhlásila ZŠ Komenského soutěž **Neváhej a piš**, určenou písmákům a psavcům všeho věku, kteří by chtěli vyjádřit svůj vztah a pohled na Dačice v libovolném slohovém útvaru. Nakonec porota posuzovala 49 autorských prací. Všechny pocházely od žáků školy. První místo získala Petra Vlasáková, na druhém místě se umístily Kateřina Macků a Kristýna Vaňková, třetí místo si vyběhl Vít Syrovátka s básní *Duch v Dačicích*.

Pro ty, kteří nejsou literární právě zdatní, ale rádi pracují s počítačem, byla určena soutěž s názvem **Prezentaci, komiks tvoříme, život si tak sladíme aneb dačická výročí slavíme**. Na sklonku školního roku porota vybrala a ocenila práce v kategoriích **Obrázky** (1. místo Jan Doležal), **Prezentace** (1. místo Zuzana Humpáková) a **Plakáty** (1. místo Tomáš Plocek).

Výsledkem jsou originální a veselé práce zobrazující dačické památky a zákoutí a představující Dačice originálním způsobem.

O velikonočním jarmarku mrzlo až praštělo

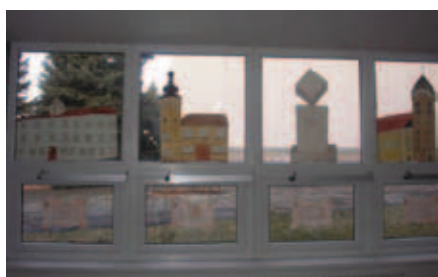
Prodej kraslic, pomlázek, perníků, dřevěných hraček, skleněné bižuterie, oříšků, háčkovaného zboží a dalších krásných věcí včetně ukávek zdobení kraslic, pletení košíků a techniky drátování potěšily návštěvníky tradičního velikonočního jarmarku. Jen to počasí nějak neodpovídalo. V neděli 24. března nic nenasečovalo tomu, že by se měly blížit svátky jara. Ještě štěstí, že mrazivý vítr, který na nádvoří zvedal plachty stánků a mnohdy i roznášel zboží, ten den od návštěvy muzea neodradil. Na jarmark se přišlo podívat 750 lidí. Je vidět, že Velikonoce a jarmark a jarmark a dačické muzeum už neodlučně patří k sobě.

830 let města se slavilo i ve školní družině

I děti navštěvující školní družinu v nové škole se podílely na akcích uspořádaných k výročí našeho města a společně vytvořily výzdobu oken v šatnách a v pavilonu prvního stupně.

Siluetu Nového zámku, radnice, věže kostela či pomníku první kostky cukru na světě už z dálky napovídaly, že celé Dačice slaví.

Mladší žáci soutěžili ve vědomostech o Dačicích

Skládání puzzlí s dačickými motivy, soutěž v dačickém pexesu, vědomostní soutěž Riskuj. Rychlost, postřeh a znalosti museli dokázat žáci ZŠ B. Němcové. Vítězi jednotlivých disciplín se stali Matyáš Doležal, Barborka Ošmerová a Jan Morávek společně se Šimonem Krechlerem.

Předchůdcem muzea byl národopisný odbor Měšťanské besedy

16. dubna 1893 založilo šedesát nadšenců z Dačic a okolí v místní Měšťanské besedě národopisný odbor, který shromažďoval sbírky pro národopisnou výstavu v Praze a také pro vznikající muzeum. Současné muzeum a galerie je důstojným a úspěšným pokračovatelem snažení našich předků. Pracovnice muzea pod vedením jeho ředitelky Marie Kučerové připravily pro veřejnost spoustu zajímavých akcí, o kterých jsme pravidelně informovali v médiích.

V první polovině roku to byla především výstava Za poklady muzea, která představila zajímavosti a nové přírůstky z depozitáře. 21. dubna pak byla slavnostně otevřena upravená část historické expozice. Na stránkách Dačického zpravodaje vyšel několika dílný seriál o sto dvaceti letech práce a působení muzea ve městě.

Jo, jo, už jim bylo dvacet...

Titulek není povzdechnutím, ale naopak připomenutím, že členové divadelního studia Tyláček slavili. A to ve velkém! 23. března se před vyprodaným sálem MěKS na podiu objevila téměř polovina současných i bývalých členů souboru. Krátkými ukázkami divákům připomněli 20 inscenací, které byly v průběhu dvaceti let uvedeny. Cel-

kem prošlo režijním vedením režisérky Naděje Jahelkové 102 dětí. A na toto milé setkání se jich přijela většina podívat a znovu se setkat s kamarády.

Kvítek v květnu oslavil své patnáctiny

Dačický dětský sbor Kvítek oslavil v roce 2013 patnáct let svého trvání. Pod vedením sbormistra Vítězslava Hergese-la prošlo sborem mnoho dětí, u kterých se probudil zájem o zpívání. Ve sboru se naučili nejen zpívat, ale také pomáhat si, podporovat se a žít ve velké sborové rodině.

Kvítek je od samého počátku jedním

z neúspěšnějších reprezentantů města v oblasti kultury.

Své umění dokázal na mnoha domácích i zahraničních festivalech a přehlídkách, ze kterých přiváží ta nejvyšší ocenění. Svě výročí oslavil Kvítek 31. května velkým koncertem, na který si přizval své kamarády ze šumperského souboru Motýli. Nezbyvá než všem členům sboru popřát – Ať to tak krásně zpívá i dál.

Dačice – město, kam chodím do školky aneb jak děti okouzly Dačice

Ve dnech 15. a 16. května se konala vystoupení dětí z mateřské školy, které si k výročí města připravily pásmo Dačice – město, kam chodím do školky. Skvělé výkony dětí, jejich nadšení, elán a bezprostřednost, choreografie sestavená kolektivem učitelek, kostýmy, kulisy, písničky,

ky, to vše vytvořilo nádhernou atmosféru v absolutně zaplněném sále MěKS. Nadšený potlesk, smích a někdy i dojetí doprovázelo představení po oba dva dny. Díky dětem si všichni odnášeli jedinečný kulturní zážitek.

Děti ze všech dačických školek nás provedly historií města. Představily se v ro-

lích zvířátek, sedláků, řemeslníků, princů a princezen, kostek cukru nebo veselých barviček. Vždy při tom sršely nezdolnou energií, kterou přenesly i na všechny v sále.

Tato dvě krásná představení zůstanou v mysli a srdcích všech Dačických určitě po další dlouhé roky.

Dačice měly svoji první Noc kostelů

V roce oslav se zrodila myšlenka zapojit město do projektu Noc kostelů, který v Evropě existuje od roku 2005. Do organizace se pustil pan farář Jaroslav Pezlar

a s dalšími dobrovolníky připravil divákům a návštěvníkům zajímavý a ojedinělý kulturní zážitek. Program probíhal ve farním kostele sv. Vavřínce a v klášterním kostele sv. Ant. Paduánského. Vyprávění o historii dačických kostelů, o jejich výzdobě, přednáška o vztahu dačické šlechty k farnímu kostelu či duchovní hudbu, varhanní koncerty a zpěv si vyslechlo několik desítek spokojených návštěvníků. A kdo se nebál, mohl se před půlnocí vypravit i na půdu kostela a prohlédnout si zblízka zvony v renesanční věži.

Víkend s Dačickým cukrováním a Menšíkovou jedenáctkou

Už po šesté předznamenalo příchod letních prázdnin Dačické cukrování. U rybníka pod koupalištěm se sešly stovky lidí, kteří si mohli z programu zvolit vystoupení mažoretek, poslechnout městský dechový orchestr nebo kapelu Blue Moon, podívat se na ukázky aerobiku, biketriálu nebo se projet na koních, které se líbí především těm nejmenším. Ten, kdo vydržel až do večera, viděl ohňovou show a mohl se vydovádět na taneční zábavě. Vítaným zpestřením celého odpoledne byl skvělý nápad členů Zdravého města Dačice, kteří pro děti s dobrovolníky připravili jízdy na lodičkách. Rybník Vražda tak ožil čilým dopravním ruchem.

Druhý den pokračovaly oslavy výročí města akcí, kterou pro dačické sportovní diváky nachystala TJ Centropen Dačice. Fotbal si přijela na sportovní stadion zahrát s místními borci Menšíkova jedenáctka. Část výtěžku ze vstupného byla věnována na podporu léčby dětí s dýchacími problémy.

Dačice se opět zapsaly do České knihy rekordů – děkujeme, knihovno!

Poprvé se město Dačice zapsalo do České knihy rekordů v roce 2009, kdy se zúčastnilo předvánoční akce pro děti ve vypouštění balonků s přáním Ježíškovi. Konečný součet za celou Českou republiku byl 100.858 balonků, z toho 795 jich zamířilo k obloze z dačického sportovního stadionu.

Ve středu 26. června 2013 se o další zápis postarala městská knihovna, a to překonáním rekordu frýdeckomísteckých občanů z roku 2008, kdy se jich sešlo na jednom místě s knihou necelých osm set. To lidí v Dačicích, kteří vzali do rukou

knížky, knížečky, lepoprela, ale i naučné slovníky ba dokonce obrazové publikace a přišli se s nimi nechat spočítat do parku Pod Lipkami, bylo přesně 1.252!!! Pracovnice knihovny nachystaly pro všechny jako poděkování bohatou kulturní nabídku, ve které se na dvou zastřešených pódiích představilo dačické hudební a divadelní mládí. Knihovnický happening se zkrátka vydařil. Je skvělé, že se tak velké množství lidí dalo dohromady a přišlo podpořit vytvoření rekordu, pobavit se a popřát knihovně všechno dobré k jejím sto dvacátým narozeninám.

Muzikantský autobus brázdil město a zval na Slavnosti orchestrů

Poslední červnový víkend odstartoval 23. ročník Fest bandu. Do města se sjely dechové orchestry z Českého Krumlova a Plzně, přijeli muzikanti z Jihlavy a nechyběl ani náš Městský dechový orchestr při ZUŠ Dačice. Mažoretky z Dačic a Písku se představily jak na své vlastní show, tak doplňovaly defilé orchestrů.

Od samého začátku příprav na festival

organizátoři přemýšleli, jak akci oživit a přilákat nové diváky. První vítanou novinkou byl společenský program pro všech dvě stě hudebníků, kteří do Dačic přijeli muzicírovat. Sešli se na městském koupališti, kde se společně bavili, poslouchali vystoupení kapel vedených panem Mocharem a před i po ohňostroji si mohli pořádně zatancovat.

Druhým premiérovým počinem byl muzikantský autobus v úpravě kabriolet, který absolvoval s jednotlivými orchest-

ry zvací jízdy po městě. Kdo viděl, určitě uzná, že to byla paráda.

Zámek nabídl návštěvníkům zapomenuté poklady

K těm, kdo se podíleli na oslavách výročí města, se v hlavní turistické sezóně připojil také státní zámek. S myšlenkou, že i v malém městě se mohou ukrývat velké poklady, připravil zajímavou výstavu, která představila veřejnosti řadu zapomenutých mistrovských děl výtvarného umění 17. – 19. století. Výstava představila díla vynikajících barokních umělců z Dačic i díla vytvořená pro Dačice mistry moravského baroka.

K výstavě vyšel také katalog, který přibližuje období od konce 17. století, kdy byly Dačice téměř dvě stě let živým výtvarným centrem. Kdo neviděl výstavu, může si ještě stále zakoupit její katalog doplněný zajímavou studií o výtvarném umění a řadou dalších fotografií. Stačí navštívit infocentrum nebo pokladnu státního zámku.

Nové tituly regionální literatury vydané v roce 2013

Město Dačice se může pyšnit opravdu bohatou regionální literaturou. Svědčí to o dobrém a silném vztahu lidí k da-

čickému kraji. Tyto knihy jsou důležitou a ceněnou součástí knihoven. Napomáhají vytvářet vztah a kořeny, které nás pevně kotví k našemu domovu. Rok 2013 přinesl v rámci oslav zajímavé publikační počiny. Knihovnička dačické regionální literatury se rozrostla hned o pět titulů:

1. Po stopách kostky cukru v Dačicích

– druhé doplněné vydání publikace doc. Bohumíra Smutného, který v ní odkrývá historii světového vynálezu. Vydalo Městské muzeum a galerie

2. Zapomenuté poklady

– katalog výstavy výtvarného umění na Dačicku. Vydal Národní památkový ústav – správa Státního zámku Dačice

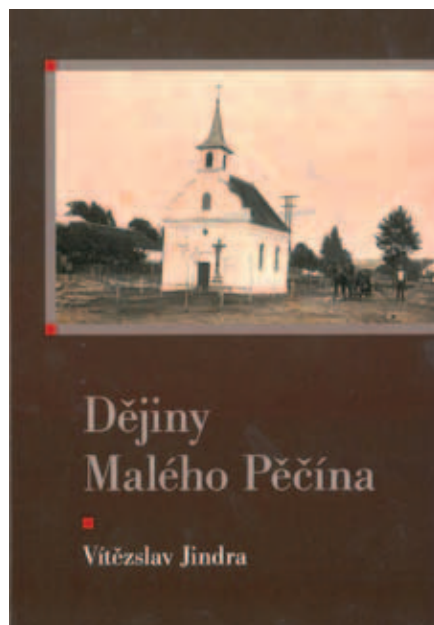

3. Bibliografie Dačicka a Slavonicka

– soupis vlastivědné literatury je důležitým pramenem pro všechny, které zajímá historie a vývoj regionu, vydala Moravská zemská knihovna v Brně ve spolupráci s Městskou knihovnou Dačice

4. Dějiny Malého Pěčina

– autor seznamuje čtenáře s vývojem obecní samosprávy, věnuje se škole, spolkům, zemědělství a historii jednotliv-

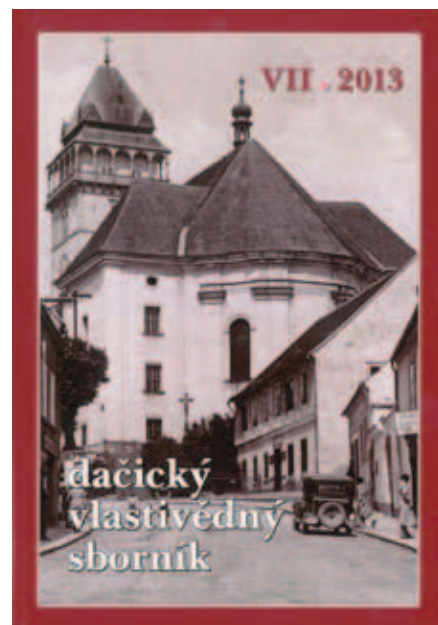

vých domů, u většiny z nich se podařilo zjistit prameny až do začátku 17. století., vydal Vítězslav Jindra

5. Dačický vlastivědný sborník VII. díl

– odborné práce autorů i vzpomínky rodáků rozšiřují škálu témat věnujících se městu a okolí, vydal Spolek přátel muzea v Dačicích

Všechny výše uvedené tituly je možné zakoupit mj. i na Infocentru Dačice.

Knihovnice se ptaly dětí, jak vypadá knihovna v noci

Ke 120. výročí založení veřejné knihovny a 145. výročí založení nejstaršího kulturního spolku v Dačicích – Čtenářského spolku Dyje, byla v knihovně vyhlášena soutěž Jak vypadá naše knihovna v noci? Děje se v ní něco? Chtěli byste v ní v noci být? Do soutěže se zapojilo celkem 250 dětí. Kreslily obrázky, vytvářely koláže, makety, krásné trojrozměrné příšerky nejrozumnějších nočních škůdců knih, doplňovaly je příběhy... Fantazie neměla konce. Některé výtvořky jsou stále k vidění při návštěvě knihovny, fotografie jsou na jejich webových stránkách.

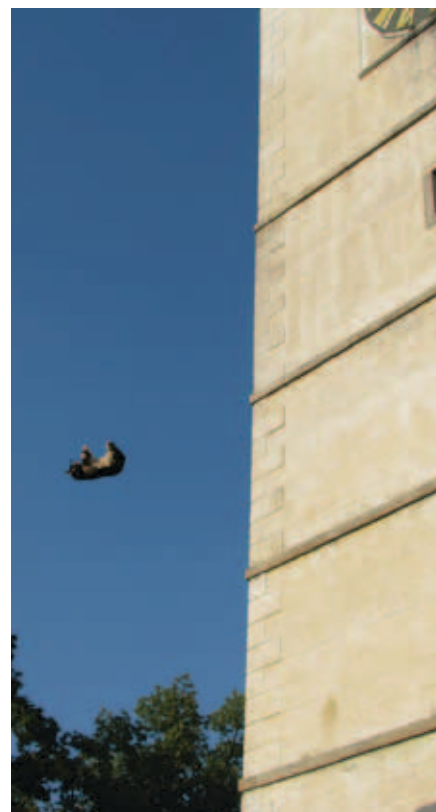
Městské muzeum připravilo sladké pokušení

Sladké pokušení – cukr, káva, čokoláda, aneb pojďte s námi do cukrárny – tak se jmenovala hlavní výstava roku 2013 uspořádaná pracovníci městského muzea k 170. výročí udělení privilegia na výrobu kostky cukru v Dačicích. Expozice neunavovala historickými dokumenty, ale naopak lákala na krásnou repliku dobové cukrárny a připomněla nejen Dačickým, že před 170 lety zde fungovala úspěšná výrobná cukrovinek, cukrátek, perníčků, kandovaného ovoce, čokoládových pralinek a dalších dobrot. K vidění byla rovněž ojedinělá sbírka baleného cukru, krásné čajové a kávové servisy a další zajímavosti. Výstavu shlédlo za dobu jejího trvání 5.410 spokojených návštěvníků.

Házení kozla z věže se uskutečnilo ve znamení tropického vedra

V neděli 28. července se teplota vyšplhala na úctyhodných 37,2 °C. Ani tato extrémní hodnota neodradila několik desítek diváků, kteří se uchýlili do stínu kostela sv. Vavřince a kolem něj rostlých stromů a sledovali program složený z dobové hudby, tance a divadla. Komu zbylo v horkém počasí ještě trochu sil, mohl si zahrát zajímavé deskové hry nebo si zastřílet z luku a kuše. Po osmnácté hodině byl z věže opět svržen hříšný kozel. Bude tomu tak i letos? Nebo bude všechno jinak?

Dačická řežba měla 5. narozeniny

Své malé výročí si v roce 2013 oslavila i Dačická řežba. Týdenní akce přilákala Pod Lipky stovky diváků. Někteří jen náhodně procházeli, jiní se vraceli každý den a sledovali, jak jde řezbářům práce od ruky. A když utichly pily a dláta, začala hrát muzika. Kdo chtěl, mohl si zatančit nebo jen tak posedět s přáteli a známými. Akci tentokrát přálo počasí, a tak se vše stihlo včas. Sobotní vernisáž proběhla za velké účasti lidí z Dačic a okolí. Předsedové občanských komisí z jedenácti

místních částí spadajících pod město si z rukou řezbářů převzali dřevěné plastiky určené pro jejich obce. Dvanáctá plastika představující Vladimíra Fuku se stala součástí expozice o slavném dačickém skladateli v městském muzeu a galerii, třináctá socha putovala do rakouského Gross-Siegharts jako dar partnerskému městu. V prosinci ji tam u příležitosti výročí založení tamního textilního muzea odhalil společně se starostou města její autor pan Pavel Novotný.

Dačické baroko bylo tentokrát na stopě místních literátů

Opravdu výjimečný program představující dobu 16. až 19. století sestavili k výročí města členové spolku Krasohled. Společně se svými kolegy a přáteli se vydali po stopách dačických literátů a nabídli posluchačům hudbu z Dačic-

kého graduálu, ze žaltěře místních literátů i jiné zajímavé skladby. Historická procházka městem s vtipnými hereckými vstupy Michala Stehlíka a Tomáše Vojty se zaměřila především na osobnost Matěje Jiřího Kapety a období třicetileté války. Několikadenní program uzavřela Hradozámecká noc zakončená hudbou Hugo von Dalberga. Skvělý kulturní zážitek oceňovali jak diváci, tak samotní interpreti.

Festival Za dačickou kostku cukru zpestřil letní nabídku

K létu v Dačicích už neodmyslitelně patří hudebně-divadelní festival Za Dačickou kostku cukru. Za sedmáct dní se na scénách při 16 představeních vystřídalo na 150 účinkujících. Poprvé v historii festivalu se všechna představení mohla díky hezkému počasí odehrát na zámeckém nádvoří, aniž by se technika a diváci museli stěhovat před deštěm a boufkami do sálu MěKS. Na pestrý a zajímavý program festivalu chodili diváci v hojném počtu, takže i tato akce zaznamenala v roce oslav rekord. Poprvé byla překročena hranice dvou tisíc návštěvníků, přišlo jich 2.062, to znamená o 296 víc jak v roce předchozím. To hlavní ale je, že diváci odcházeli spokojeni, s úsměvem, hezkým pocitem a s příslibem, že příští rok přijdou určitě zas.

Kovářské dny se staly oslavou tradičního řemesla

Stačila jen malá úprava scény a den po skončení řezbářského týdne odstartovala akce, na které se pro změnu představili mistři kovářského cechu. Nově se během pěti dnů rozléhal náměstím zvuk kovářského kladiva a zimomřivý konec prázdnin rozechřivaly kovářské výhně. Že se jednalo o zajímavý počin, dokládá přízeň diváků všech věkových kategorií. Radost měly hlavně děti, které si od kovářů odnášely malé podkovičky pro štěstí a na vlastní oči viděly kovat koně. Ti starší při podkování jednoho tažného a jednoho jezdeckého koně zavzpomínali na časy dávno minulé, kdy kovářny patřily k běžnému koloritu života. Kovářské dny se uskutečnily jako součást projektu DY-THA rail, jehož prioritou je podpora cestovního ruchu v obcích a městech na železniční trati Kostelec u Jihlavy – Slavonice.

Obnova historické lokality Tři kříže se vydařila

V neděli 25. srpna byla slavnostně otevřena upravená lokalita Tři kříže. Vycházková trasa, na jejímž konci byly vztyčeny repliky původních třech křížů, tu je pro odpočinek a relaxaci všech obyvatel města.

Myšlenka vybudování lesoparku U Třech křížů dostala konkrétní podobu v letech 2011 - 2013. Její součástí bylo vybudování křížové cesty a obnovení historicky doložených monumentálních křížů, které nad městem u kláštera stály téměř 300 let. Projektu se chopili pracovníci Městských lesů, prořezávkou prosvětlili les, vybudovali cesty, osadi-

li lavičky. Jednotlivá zastavení křížové cesty tvoří žulové kameny z nedalekého lomu Žernovišťata, označení čísl vyrobil pan Marek z Malého Pěčína. Nové kříže byly umístěny na vrchol kopce nedaleko místa, kde ještě dnes najdeme torzo jednoho z těch původních. Kříže vyrobil, podle technického výkresu Mariána Bo-

cána, truhlářský mistr pan Šeda z Lipolce se svým synem ze 115 let starého modřínového dřeva pocházejícího z obecního lesa v Lipolci. Na otevření lesoparku a žehnání křížové cesty Páterem Jaroslavem Pezlarem se sešel, přestože bylo nevlídné počasí a silně pršelo, velký počet občanů.

Vymýšleli jsme pohádku o kostce cukru

Sto sedmdesát let od udělení privilegia na výrobu kostkového cukru přivedlo Základní školu v ulici Komenského na nápad, napsat o tomto vynálezu, který ulehčil práci všem hospodyňkám napříč světem, hezkou novou pohádku. Na podzim se proto objevila v Dačickém zpravodaji výzva pro písmáky – pohádkáře. Soutěžilo se ve třech věkových katego-

riích a výsledky soutěžení byly vyhlášeny začátkem ledna 2014. V kategorii Cukrátko (8 – 11 let) se umístili Denisa Bartošová, Elena Elstrová, Pavel Popelínský a Jan Terber. V kategorii Cukřík (12 – 18 let) bodovali Vojtěch Křížek a Veronika Sekaninová a v kategorii Velký cukr (18 let a výš) si pro cenu přišli Jaromír Habr a Ondřej Sidor. Děkujeme a blahopřejeme.

*ŠLA SE NÁM MALÍČKA
TA „DAČICKÁ KOSTÍČKA“
A PŘECI TAK SLADKÁ BYLA!
NÁŠE MLÁDÍ OSLADILA.
I KDYŽ SE NÁM MALÁ ŠLA,
NÁŠE CHUŤ, KÉDY O NI ŠTÁLA.*

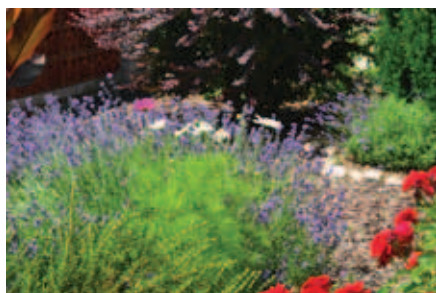
J. Habr

Kytky všude, kam se podíváš...

Karel Čapek napsal: „Radost z květin za oknem... Není to jenom radost z té krásy a něžnosti, ale taky radost z úspěchu při pěstování.“ Mnozí obyvatelé Dačic, kteří umí nicotná semínka a malinkaté sazeničky proměnit v bujný ráj rozkvetlých barev a omamných vůní, se přihlásili do druhého ročníku soutěže Rozkvetlé Dačice. Fotografie rozkvetlých zahrádek a muškátů deroucích se v záplavě květů z truhlíků, během léta plnily městský web. V září zhodnotila porota celkovou kompozici, barevnost a nápaditost a z každé kategorie vybrala tři výherce, mezi které byly rozdány poukázky na nákup zahradnických potřeb v celkové hodnotě devět tisíc korun. V kategorii rozkvetlé okno nebo balkon v rodinných domech

zvítěžila Martina Čurdová z Borku, Rozkvetlé okno či balkon v bytových domech vyhrála paní Mirka Čeloudová z Dačic

a nejhezčí předzahrádkou zvolila komise úpravu okolí domu paní Gabriely Tůmové z Hradištká.

K deseti letům malého okresu jsme připravili Den otevřených dveří

Městský úřad Dačice začal plnit funkci obecního úřadu obce s rozšířenou působností 1. ledna 2003. Znamená to, že řada úkonů souvisejících především s výkonem státní správy přešla z bývalých okresních úřadů na menší města. Zánikem jindřichohradeckého okresního úřadu vznikly malé okresy v Třeboni, J. Hradci a v Dačicích.

Na pátek 3. října se všichni pracovníci MěÚ Dačice pečlivě připravili. Hlavním

cílem bylo ukázat veřejnosti včetně malých dětí, že úřad, to nejsou jen úřední spisy, zákony a razítka. A tak si přichozí

mohli zasoutěžit, na fotografiích poznávat městské domy, pojmenovat rasy psů, druhy rostlin, prohlédnout si městskou kroniku, nahlédnout do radničního sklepení, dozvědět se, jak to funguje při třídění odpadu a zjistit další zajímavosti týkající se života ve městě. Této možnosti využilo během pátečního odpoledne na 400 lidí.

MŠ Za Lávkami je v provozu už třicet let

Dnem otevřených dveří, který se konal 8. listopadu, připomněli pracovníci mateřské školy Za Lávkami obyvatelům Dačic, že toto předškolní zařízení tu je už třicet roků. A slavilo se zvesela a za velké pozornosti veřejnosti. V rámci programu si mohli návštěvníci prohlédnout kroniky a alba fotografií, připomenout si staré hračky a seznámit se s těmi novými, děti si pro ně připravily pásmo milých písniček a říkanek. K chuti přišlo i malé pohoštění, které pomohly připravit maminky dětí navštěvujících školku v současné době.

Dačičtí věnovali onkologicky nemocným dětem přes sto šedesát tisíc korun

Zdravé město Dačice uspořádalo 12. října Benefiční koncert pro Nadační fond dětské onkologie Krtek se sídlem v Brně. Celkový výtěžek ze sbírky, ze vstupného na samotný koncert a finanční dary od firem a jednotlivců přesáhl stošedesát tisíc korun. K této sumě přispěly i mládežnické skupiny Speedři a Backspace, které do fondu odevzdaly výnos z koncertu v Klubu Kostka. Před vyprodaným sálem vystoupily děti z folklorního souboru Kvítek a ze stejnojmenného dačického pěveckého sboru, nechyběly dačické mažoretky, na křídlovku krásně zahrál Evžen Mašát. Hlavním hostem večera byla Heidi Janků a písničkářka Ira Mimosa, večerem provázel známý moderátor a herec Zdeněk Podhůrský.

Žáci oslavili výročí města sportovním kláním na Turnaji Duhového hřiště

V duchu fair-play se uskutečnil v září turnaj Duhového hřiště, který v rámci oslav uspořádala základní škola v ulici B. Němcové. Turnaje ve volejbale a přehazované se zúčastnilo na 70 žákyň školy a gymnázia. Bojovalo se o každý bod! Turnaj v kopané byl z důvodu špatného počasí o týden odložen, ale i chlapci nakonec dostali možnost změřit své síly. Ve dvou kategoriích soupeřilo celkem 10 fotbalových mužstev ze tří škol - ZŠ B. Němcové, ZŠ Komenského a gymnázia.

Podzimní akce byly určeny široké veřejnosti

Ani v podzimních měsících si organizátoři akcí neoddychlí. Zdravé město Dačice připravilo pro občany a návštěvníky města ve dnech 5. – 12. října osvětovou kampaň Dny zdraví, která byla oslavou zdravého životního stylu. Její součástí byl turistický pochod a cyklovýlet, druhé dačické farmářské trhy, kulatý stůl na téma aktivní senioři, řada přednášek, seminářů, ukázkové hodiny cvičení, charitativní koncert v Klubu Kostka a Veletrh zdraví uspořádaný v hlavním sále městského kulturního střediska. Vyvrcholením Dnů zdraví byl Benefiční koncert. Při zajištění akcí spojili své síly jednotlivci, instituce a zájmové organizace. Oceněním jejich práce byla velká účast a spokojení návštěvníci.

vou kampaň Dny zdraví, která byla oslavou zdravého životního stylu. Její součástí byl turistický pochod a cyklovýlet, druhé dačické farmářské trhy, kulatý stůl na téma aktivní senioři, řada přednášek, seminářů, ukázkové hodiny cvičení, charitativní koncert v Klubu Kostka a Veletrh zdraví uspořádaný v hlavním sále městského kulturního střediska. Vyvrcholením Dnů zdraví byl Benefiční koncert. Při zajištění akcí spojili své síly jednotlivci, instituce a zájmové organizace. Oceněním jejich práce byla velká účast a spokojení návštěvníci.

Ve sv. Rochovi zazněly písničky pro dušičky

V roce 2013 byla završena několikaletá práce na obnově hřbitovní kaple sv. Rocha na starém hřbitově. Postupně byl opraven krov, zvonice, střecha, bylo provedeno odvodnění a odvlhčení podlah a zdiva, očištěn oltář. Všechny tyto činnosti směřovaly prioritně k obnově a zachování této památky, ale také k tomu, aby mohla sloužit veřejnosti a mohly se zde v budoucnu konat komorní hudební představení a církevní obřady. První akcí tohoto druhu, která se uskutečnila v rámci oslav 830 let od první písemné zmínky o městě, byl koncert barokní hudby v podání souboru Ritornello a žáků ZUŠ Dačice pod vedením Richarda Šedy. Pozvání mezi hudebníky přijal také starosta města Vlastimil Štěpán.

Slavnostní galavečer završil rok oslav a výročí

Slavnostní tečkou a zároveň vhodnou příležitostí pro poděkování všem za jejich práci a pozitivní přístup a vztah k městu byl Galavečer, který se konal ve čtvrtek 17. října. Vyprodaný sál městského kulturního střediska tleskal výkonům dačického pěveckého sboru Kvítek a vystoupení hudebního tělesa Hradišťtan. Večer byl také vhodnou příležitostí k předání Ceny města Dačice, která byla udělena vůbec poprvé a měla by zahájit tradici v oceňování dačických občanů, kteří svou prací, výkony a přístupem vytváří dobré jméno města. V příjemné atmosféře předal starosta Vlastimil Štěpán a místostarosta Jan Bartošek tuto cenu slečně Elišce Markové a panu Jiřímu Stýblovi.

Městský úřad Dačice získal ocenění Úřad s úsměvem

Městský úřad Dačice získal ocenění Úřad s úsměvem 1. stupně. V pozadí tohoto titulu je několikaletá soustavná práce všech zaměstnanců úřadu a jejich snaha ozlepšování služeb a přístupu ke klientům. Byly provedeny stovky průzkumů, šetření a dotazování, které jsou uzavírány každoročním auditem zákaznické orientace. A jak jde dohromady spojení úřadu a úsměv, shrnul při přebírání ceny místostarosta Jan Bartošek slovy: „Na první pohled se jedná o protimluv. Úřad je symbolem řádu a pořádku, naopak úsměv vzbuzuje dojem radosti. Cena Úřad s úsměvem pak vystihuje, že i řád může být realizován odborně a s radostí. A pokud se toto poslání daří městskému úřadu naplňovat, je to dobrá zpráva pro všechny občany našeho města“.

Sběratelé baleného cukru se sešli v Dačicích

Poslední významnou akci uskutečněnou ke 170. výročí kostky cukru byla výroční schůze členů klubu Sběratelů baleného cukru a následná burza. Do Dačic se sjelo na 90 sběratelů, kteří ocenili připravenost a péči, s jakou k celé akci přistoupily pracovnice městského muzea a galerie. Zástupci klubu přivezli do Dačic nové cukrové suvenýry v podobě aktuálně vydané sběratelské série s motivy dačických památek. Akce tohoto rozsahu jsou pro propagaci města nesmírně důležité a významné. Sběratelství baleného cukru je vášní se vším všudy, přináší nejen radost z přírůstků do sbírky, ale také z poznání a navazování nových přátelských kontaktů. To se v Dačicích 16. listopadu bezesbytku podařilo.

Výletníci z Dačic se vydali za cukrem do Dobrovice

Spolek přátel muzea v Dačicích zorganizoval k výročí kostky cukru výlet za poznáním do Dobrovice. Tam se kromě nejdéle fungujícího českého cukrovaru (v provozu je od roku 1831) nachází také zajímavé muzeum cukrovarnictví a lihovarnictví, se kterým město Dačice udržuje už řadu let přátelské vztahy a vzájemně si napomáhá s propagací. Na účastníky výletu čekalo milé překvapení, když na tamním náměstí objevili také kostku, tolik podobnou té naší dačické. My se u nás pyšníme pomníkem kostky cukru a v Dobrovice mají žulovou kostku přímo ve fontáně. Návštěvu dobrovických muzeí s rozsáhlými expozicemi můžeme doporučit jako tip na výlet všem cestovatelům, kteří rádi navštěvují zajímavá místa.

Mikulášská jízda a balónky pro Ježíška patřily dětem

Především těm nejmenším byly určeny akce spojované s předvánočním obdobím. Členové komise zdravého města Dačice se rozhodli obnovit tradici mikulášských jízd městem. Ve čtvrtek 5. prosince proto mohly potkat děti v dačických ulicích Mikuláše v doprovodu čertů a jejich rodiče snad aspoň na chvíli dali zapomenout předvánočnímu shonu a starostem všedních dnů.

Přesně o týden později si děti, které neodnesl čert, přišly na městský stadion napsat své tajné přáníčko a poslat ho společně s barevným balónkem Ježíškovi. Balónků letělo k ponuré obloze pět set a děti je ještě dlouho sledovaly s úsměvem a velkým těšením na Vánoce.

Vánoční jarmark v muzeu opět překonal rekord

Vánoční jarmark pořádaný městským muzeem a galerií se konal za krásného

počasí. Možná i to ovlivnilo jeho návštěvnost, a tak se zapsal do historie jako rekordní. A to nejen počtem návštěvníků, kterých přišlo 1450, ale také počtem prodejců a předvádějících, kterých přijelo čtyřicet pět. Bez možnosti vybrat si z bohaté nabídky perníčků, keramiky, šperků, vánočních ozdob, pleteného zboží, čajů, oříšků a dalších pochutin a dobrot si předvánoční období v Dačicích už neumíme ani představit. Na nádvoří zněly koledy, voněl vánoční punč a grilované klobásky a kdo si neodnášel z jarmarku malý dárek, určitě si užil pravou předvánoční atmosféru.

V knihovně se četly dačické pověsti

Jedna akce za druhou se střídala během listopadu v dačické knihovně. Básničky střídaly soutěže, v andělské dílně vznikaly malé dárečky a konalo se autorské čtení. Zejména 11. listopadu potěšily knihovnice hříšníky, kterým byly tento den prominuty upomínky - přesně před 120 lety totiž byla založena knihovna, tak proč tento den nepřimhouřit oko. Ve středu 27. listopadu se děti seznámily se starými dačickými pověstmi. Znáte i vy nějakou místní legendu? Víte, kterému místu se v Dačicích říká Býkovna, která silnice je Kramářská a co to byly erbununky? Nevíte a zajímá vás to? Pak je nejlepším řešením zajít do knihovny a vypůjčit si například Srdnatého vězníka nebo Divouse Horáce.

Předvánoční návštěva v partnerském městě Gross-Siegharts

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro
regionální rozvoj

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013
Gemeinsam mehr erreichen. Společně dosáhneme více.

Adventní období a konec roku se tradičně nesou v duchu přátelských návštěv a setkání. V pátek 13. prosince navštívili zástupci Dačic partnerské město Gross-Siegharts. Tentokrát to ale nebylo pouze přátelské předvánoční setkání. Slavnostně se tam totiž odhalovala socha zhotovená na letošní Dačické řezbě, která byla spolufinancovaná z přeshraničního projektu. Předání daru rakouským přátelům i samotné odhalení sochy se konalo za účasti autora Pavla Novotného, starosty Gross-Sieghartsu Geralda Matzingera a dalších významných hostů. Krátké projevy obou stran jenom dokreslily příjemnou podvečerní atmosféru. Součástí večera byla i návštěva textilního muzea a oslava uspořádaná k 25. výročí založení textilního průmyslu ve městě.

Malé nahlédnutí do kroniky města za rok 2013

Práce kronikáře je mravenčí a nikdy nekončící průběžnou činností a od kronikáře vyžaduje pečlivost, zájem o dění ve městě, výbornou znalost místní historie a zájem o dějiny obecně. Kronikářkou města Dačice je od roku 2010 paní Miloslava Slavíková, která pro zápis do kroniky za rok 2013 připravila přehled zajímavých celostátních, nebo naopak ryze dačických, kulatých a půlkulatých výročí.

- 1150 let – příchod Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu (5. 7. 863)
- 830 let – první písemná zmínka o Dačicích (1183)
- 170 let – Jakub Kryštof Rad získal privilegium k výrobě kostkového cukru (23. 1. 1843)
- 130 let – v Dačicích zahájil činnost úřad Evidence katastru daně pozemkové, předchůdce dnešního Katastrálního úřadu v Dačicích (1. 6. 1883)
- 125 let – založení Památní knihy města Dačice (1888)
- 120 let – založeno městské muzeum (1893)
- 120 let – založena městská knihovna (1893)
- 115 let – otevřena budova Hospodářské školy na výpadovce na Jemnici (11. 9. 1898)
- 95 let – vznik Československé republiky (28. 10. 1918)
- 90 let – slavnostní otevření objektu Sokolovny (23. 6. 1923)
- 60 let – národní podnik Pekárny Jihlava nechal ve městě vybudovat pekárnu
- 60 let – založena jedenáctiletá střední škola, dnešní gymnázium (1953)
- 50 let – zahájena výstavba panelových domů v Jiráskově ul. (26. 6. 1963)
- 40 let – zahájen provoz nové benzínové stanice směrem na J. Hradec (25. 1. 1973)
- 40 let – otevřen nový tenisový kurt u sokolovny (18. 8. 1973)
- 40 let – od stavby vodárenské nádrže Landštejn a připojení Dačic na tento nový vodovod (1973)
- 30 let – otevřena mateřská škola Za Lávkami (1. 9. 1983)
- 30 let – od instalace pomníku kostce cukru – nejvyhledávanějšího místa ve městě (1983)
- 20 let – založení městské policie (1. 1. 1993)
- 20 let – založení Divadelního studia Tyláček (1993)
- 15 let – založen klášter Bosých Karmelitek v Dačicích (12. 6. 1998)
- 15 let – od vzniku dětského pěveckého sboru při ZUŠ (1998)
- 10 let – trvání tzv. malého okresu v Dačicích (2003)

Co dodat na závěr...?

Dačice nabídly v roce 2013 svým občanům a návštěvníkům desítky kulturních, sportovních a společenských akcí. Do jejich organizace se zapojila řada jednotlivců a organizací. Společně vytvořili bohatou paletu, jejíž stručný přehled se vtěsnil do této ročenky. Pokud jste na jejich stránkách, milíčtenáři, nějakou akci nenašli, není to tím,

že by byla méně důležitá nebo významná. O všech akcích jsme Vás po celý rok informovali na stránkách Dačického zpravodaje, stovky fotografií najdete ve fotogalerii na městském webu, facebookovém profilu města a na webových portálech městské knihovny, muzea, městského kulturního střediska i u ostatních organizací a sdru-

žení, díky kterým byl rok oslav tak bohatý a zajímavý. Poděkování patří všem organizátorům, kteří akce připravovali a Vám všem, kteří jste se jich účastnili a slavili jste s námi. Na další spolupráci a společná setkání se za odbor kultury a cestovního ruchu těší

Naděžda Mastná

Tato ročenka vychází jako mimořádné číslo Dačického zpravodaje (registrační značka MK ČR E 20530)

Grafický návrh a text: odbor kultury a cestovního ruchu MěÚ Dačice

Tisk: Rain tiskárna s.r.o., Jindřichův Hradec

Náklad: 3 500 ks, zdarma

© Město Dačice

